

Församlingsinstruktion

2022 - 2025

Hallstahammar-Kolbäcks församling

Hallstahammar-Kolbäcks församling bildades den 1 januari 2014 som en följd av sammanslagningen av Hallstahammar-Bergs och Kolbäck-Säby församlingar. Församlingen omfattar hela Hallstahammar kommun, inklusive Kolbäck och Strömsholm, och ansvarar för dem som bor och vistas inom församlingsgränsen.

Hallstahammar-Kolbäcks församling är en av fem församlingar i Södra Västmanlands kontrakt, där kyrkoherde Cecilia Alsterlund är kontraktsprost.

Vid årsskiftet 2022–23 hade kommunen en befolkning på 16 680¹ personer. Av dessa var 9 579 personer medlemmar i Svenska kyrkan. I procent utgör det 57,4 %.

Församlingen har ca 30 helårsanställda samt 10 säsongsarbetare. Medarbetarna är fördelade enligt nedan, och är heltidstjänster (100 %) om ej annat anges:

Kyrkoherde	en
Komministrar	tre
	<i>Utöver församlingens präster delar kontraktets församlingar på en finskspråkig präst.</i>
Diakoner	tre, varav en finskspråkig
Kyrkomusiker	tre, varav en organist och två kantorer
Församlingspedagoger	tre
Husmödrar	två
Informatör/sekr	en
Ekonomiassistent	en – deltid 75 %
Kanslistor	två, varav en 50 %
Fastighetsförvaltare	en, delas med två andra församlingar
Vaktmästare, förs.	två
Kyrkogårdschef	en
Kyrkogårdsarbetare	tretton, varav tio säsongsanställda
Begravningsadministratör	en

I församlingen finns också ett antal lönebidragsanställda, vilka varierar i antal och tjänstegrad, från 25 till 100 %.

I församlingens verksamhet finns även ett stort antal ideellt arbetande, omkring 150 personer – det handlar bland annat om väntjänst, internationellt arbete, konfirmandassistenter och olika former av grupper (kyrkkaffe, soppluncher, kyrkvårdar etc.).

Identitet & teologisk grundsyn

Svenska kyrkan i Hallstahammar-Kolbäcks församling är en del av Kristi kyrka i världen med uppdraget att förmedla evangelium, det goda budskapet om Jesus Kristus till alla människor.

Ledorden är Gemenskap, Närvaro, Öppenhet och Hopp.

Hallstahammar-Kolbäcks församling kännetecknas av:

- Gudstjänsten som församlingens nav.
- Bibeln i centrum där kyrkans berättelse om Jesus finns.
- En tydligt diakonal hållning.
- En stark tradition av ideellt arbete.

Alla människor är unika och kan därför med sina gåvor bidra till församlingens framväxt och Guds rikes utbredande. Här har alla – personal, förtroendevalda, ideella, engagerade församlingsbor – en uppgift. Hallstahammar-Kolbäcks församling vill öppna för möten med Jesus Kristus, inspirera till hopp och framtidstro och vara nära i glädjen, nära i sorgen, nära i livet.

¹ SCB, uppgift hämtad 2023-03-03

I församlingen finns en stark och bärande tradition av att fira gudstjänst tillsammans. För många är söndagens högmässa central, för andra vardagsgudstjänsten.

Den diakonala hållningen, med Jesu bemötande som förebild, präglar alla sorters medarbetare – här är det självklart att låta alla vara med, att vara öppen för människors behov och att ge utrymme för både glädje och sorg, längtan och svårigheter. Därför är det också ett tydligt ställningstagande att vilja möta människor oavsett var de är i livet och att vara en aktiv del av lokalsamhället. Såväl altaret som torget är församlingens uppdrag.

Att människor vill vara med och bidra med sin tid och sina gåvor är något som präglat församlingen under lång tid, och som ger plats för upplevelsen av en kristen gemenskap. ”Ty där två eller tre är samlade i mitt namn är jag mitt ibland dem.” (Matt 18:20).

Omvärldsanalys

Att vara kyrka idag, med alla de orosmoln som finns runtomkring, innebär att finnas till för människor. Våra ledord: Gemenskap, Närvaro, Öppenhet och Hopp, ska inte bara vara tomma ord – det är ord som vi vill att människor ska förknippa med oss som kyrka. Vi vill att människor ska uppleva en känsla av sammanhang - KASAM. Vi – kyrkan – ska i vårt uppdrag arbeta för att ge människor den känslan. Våra församlingsbor måste få känna sig behövda. Men hur ska vi göra det? Och vad kan vi dra för slutsatser utifrån den omvärldsbeskrivning vi har gjort?

Omvärldsbeskrivningen påvisar att många människor har utmaningar i sin vardag. Försämrade ekonomi, beroenden av olika slag, psykisk ohälsa och oro inför framtiden är bara några av utmaningarna människan ställs inför. Församlingen behöver därför finnas som resurs och stöd. I sökandet efter en identitet, i utmaningar i livssituationen eller omvärlden uppstår ofta existentiella frågor – och där kan församlingen (i form av verksamheter, gudstjänster, ideella medarbetare, personal och aktiva församlingsbor) bli en medvandrare på vägen.

Människors egenmakt är viktig – att uppleva sig kunna påverka sin situation, och inte bara ta emot hjälp.

Det ekonomiska läge vi befinner oss i leder inte bara till att människor kommer till oss för stöd, det leder även till att en del väljer att lämna kyrkan för att den kyrkoavgift de betalar behövs till annat. En konsekvens av detta är en minskad intäkt och i framtiden ett behov av att minska på kostnader. Behovet av ideellt arbetande kommer att öka. I det ideella arbetet får människor dessutom en gemenskap och ett sammanhang där de får känna sig behövda. Att ha ett intresse och ett uppdrag kan bidra till ett bättre psykisk välmående i alla åldrar. Att få sjunga i en kör, vara konfirmandassistent, att koka soppa tillsammans eller att vara kyrkvärd är exempel på uppdrag som kan ge ett mervärde i livet, då man anförtros en uppgift och får ansvar. Viktigt är dock att våra ideella får vara ideella i den omfattning de själva önskar/förmår för att de inte ska känna sig tyngda av uppgiften. I det ideella arbetet behöver vi även ge våra barn och ungdomar uppgifter och ansvar, och tillsammans med dem hitta vad som passar.

Kyrkans grundläggande uppdrag gör att hon ska finnas på många ställen i samhället och i den enskildes liv. Samarbete med andra samhällsaktörer blir viktigt, och redan nu räknar många med kyrkan. Också församlingens anställda och ideella medarbetare är del av det samhälle som man verkar i. Det innebär att också dessa drabbas av oro, utmaningar, och upplevelse av tidsbrist. Därmed blir prioriteringar viktiga för att uppgiften ska utföras väl.

Utifrån omvärldsbeskrivningen blir det tydligt att framtiden kommer att kräva mycket resurser för människor i alla åldrar inom församlingen. Omvärlden är föränderlig och oförutsägbar. Detta gör att vi måste vara öppna och vaksamma för vad som sker och snabbt kunna prioritera om verksamheten utifrån uppkomna behov. Likaså kan enskilda händelser av nationell karaktär få stora konsekvenser för vårt arbete. En fortsatt omvärldsbevakning är viktig.

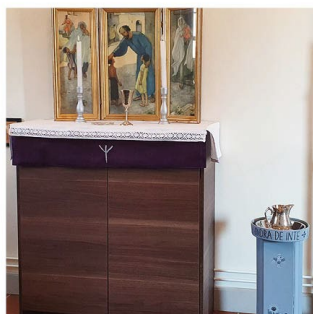
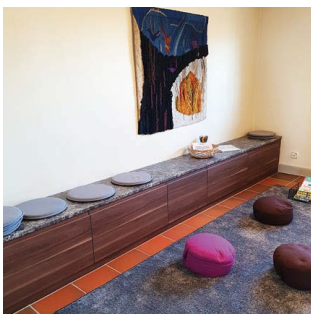
Pastoralt program

Gudstjänst

Gudstjänsten är centrum i församlingens liv. Svenska kyrkan i Hallstahammar-Kolbäck ska fira gudstjänster som öppnar för mötet med Jesus Kristus och som berör människors liv. De ska vara välkomnande och inbjuda till delaktighet.

Musiken bär och berikar och öppnar för upplevelser i gudstjänsten som ord inte kan förmedla. Församlingen har många körer och erbjuder sång genom hela livet. Samtliga körer deltar med regelbundenhet i gudstjänster.

Gudstjänstrummet ägnas stor omsorg, och S:t Lars kyrka står också öppen för spontana besök under veckans alla dagar. Svedvi kyrka har öppet vardagar hela året och kyrkorna i Berg och Kolbäck har öppet vardagar under sommarsäsongen. Säby kyrka har öppet för allmänheten under de tre veckor vi har vägkyrka. I S:t Lars kyrka har ett uppskattat ”barnrum” ställts i ordning, där det går att leka gudstjänst och ”kyrkrattor” gömmer sig i flera kyrkorum.

Barnrummet i S:t Lars kyrka – här finns bland annat ett altare, en dopfunt och en kista.

Församlingen har ett rikt och varierat gudstjänstliv. Samtliga kyrkor och kapell används för gudstjänst, och alla äldreboenden firar regelbundet gudstjänst/andakt i församlingens regi.

Särskild omsorg ska ägnas barn och unga när gudstjänster planeras och firas, liksom samlingen efteråt som ska underlätta familjers planering, inte minst vid vardagsgudstjänsten.

De kyrkliga handlingarna är en av kyrkans viktigaste mötesplatser med människor. Dop, vigslar och begravningar är betydelsebärande genom livet och ska därför vara väl förberedda och genomförda med omsorg om den enskilda – särskilda hänsyn tas till barn och ungas möte med kyrkorummet och gudstjänsten. Det är viktigt att barn blir delaktiga i den kyrkliga handlingen.

Varje söndag/helgdag firas huvudgudstjänst i S:t Lars kyrka, huvudsakligen högmässa, med nattvard – följaktligen uppfylls kravet om minst 24 nattvardsgudstjänster per år. Därutöver firas inte sällan ännu en gudstjänst, ofta musikgudstjänst, i en av de andra kyrkorna.

Utöver söndagens gudstjänster firas regelbundet sinnesromässa (en fredag/månad), finska gudstjänster (en gång/månad) och flera veckomässor (tre/vecka under terminen, varav en fortsätter varje vecka också under sommar- och jullov) samt vardagsgudstjänster. De flesta församlingsverksamheter innehåller en andakt. Huvudgudstjänsterna, vilka firas i S:t Lars kyrka, sänds i närradion, och tillgängliggörs för dem som inte kan/vill närvara i kyrkan. Dessa gudstjänster kan även lyssnas på i efterhand via Internet.

I församlingshemmet DUVAN i Kolbäck, som till början av 2000-talet var Missionsförsamlingens kyrka, firas en veckomässa med efterföljande frukost året runt. Utöver församlingskyrkorna firas en del gudstjänster i Strömsholms slottskapell och i kapellet vid Skantzens friluftsmuseum.

I församlingen finns ca 20 kyrkvårdar (sammantaget i den finska och svenska verksamheten), som regelbundet möts tillsammans med prästerna för att samtala om gudstjänstutveckling.

Det ekumeniska arbetet är väl förankrat och utbyggt.

Undervisning

All undervisning är en väg till dopet eller en dopuppföljning, som pågår genom hela livet. Undervisning på evangeliets grund är centralt i församlingens liv. Målet är att dela vad kristen tro kan betyda i människors liv och att väcka nyfikenhet och längtan efter kunskap och gemenskap, men också dop och tro. Lärandet är anpassat efter olika åldrar och behov och en medveten ”trappa” av verksamheter finns för barn och unga. Hänsyn tas till att alla inte lär på samma sätt, och därför sker undervisning på många olika sätt, berör alla sinnen lika självklart som lärmiljöerna skiftar. Bibeln används i olika gruppverksamheter, och att tala tro och dop är naturligt.

Undervisningen har en naturlig plats i det personliga mötet och i församlingens alla verksamheter under hela livet. Här har församlingspedagogerna särskild kunskap, även om undervisning bedrivs av många, såväl anställda som ideella. Möjligheten att snabbt starta en grupp där man kan samtala om tro finns.

Utifrån omvärldsanalysen ska församlingen vara en naturlig plats att tryggt samtala om existentiella frågor, för såväl barn, unga och vuxna, och själva kyrkorummet och kyrkomiljön är en viktig lärandemiljö. Lärande sker också i andra sammanhang än i kyrkans egna lokaler, alltifrån i det egna hemmet till skolmiljön och samhällets torg och natur.

Diakoni

Diakoni är att levandegöra evangelium, och omfattar alla, unga som gamla, i livets olika faser. En viktig grund i det diakonala arbetet är den enskildes möjlighet till egenmakt och värdighet.

Bild: Kristin Lidell/IKON

Församlingen präglas av ett diakonalt förhållnings-sätt, bland såväl personal som ideella, och den öppna hållningen gör att människor söker sig till kyrka och församlingshem, som i största möjliga mån håller öppet, och med självklarhet bemöter alla med värdighet och omsorg. Många är de diakonala samtalen, och de tar sig skiftande uttryck – inte minst barn och unga söker och får kontakt via sociala medier, men finns ofta också med som en del i vuxnas livsberättelser.

Församlingens diakoner samordnar och ansvarar för det diakonala arbetet, och däri ingår bland annat att rekrytera, inspirera och leda ideella krafter som engagerar sig i väntjänst, grupp- och stödverksamhet med mera.

Församlingens diakonala arbete sker i stor samverkan med offentliga, ideella och privata samhällsaktörer och mötesplatserna är många. Den uppsökande diakonin, som finns utanför kyrkans egna väggar är tydlig. Omsorg ägnas människors situation, särskilt när det gäller ensamhet, människor på flykt, i missbruk och psykisk ohälsa.

När människor inte vill/kan göra sin egen röst hörd vill diakonin, i Kristi efterföljd, vara en profetisk röst i samhället.

Mission

Jesus Kristus sänder oss ut genom missionsbefallningen. I allt som görs av verksamheter och möten med människor finns Kristus med, antingen det är i kyrkans egna lokaler eller i externa sammanhang. Att vara delaktig i människors olika livssituationer, att möta människor där de är och förmedla hopp och framtidstro är en uppgift för såväl personal som ideella. Därför finns kyrkan ofta med

i bygdens aktiviteter och sammanhang, alltifrån hembygdsdagar till enskilda möten på torget. Det är viktigt att finnas på samhällets olika mötesplatser, och i enskilda människors liv, också utanför församlingshemmens/kyrkornas väggar. I ord och handling ska berättelsen om Jesus vara levande i mötet med andra.

Finskspråkig diakon och musiker möter människor på Hammartorget i Hallstahammar.

Församlingen är en del av den världsvida kyrkan och vill visa solidaritet med världen. Detta sker kontinuerligt genom till exempel insamlingar till ACT Svenska kyrkan, vilket kan bidra till hjälp, stöd och hopp åt människor i nöd. Lokalt tar det sig uttryck i ett väl utbyggt ekumeniskt samarbete.

De anställda använder profilkläder och många känns igen i samhället.

Genom de olika kommunikationskanalerna i församlingen kan människor upptäcka vad Svenska kyrkan i Hallstahammar-Kolbäck gör och erbjuder. Detta sker genom affischer, annonser, broschyrer och digitala annonsskärmar i församlingshemmen. Dessutom används sociala medier och en aktiv hemsida på nätet. Församlingsbladet ingår i samhällets gratistidning Här&Nu, som delas ut till alla hushåll. Den muntliga ”reklamen” är fortsatt ett viktigt element i spridningen av vad församlingen gör och erbjuder.

Församlingshemmen och S:t Lars kyrka står öppna i största möjliga mån, för spontana besök utöver verksamheter, gudstjänster eller planerade besök.

Barnkonventionen, inte minst barns rätt till sin egen tro, ligger som grund i mötet med unga.

Personalen tar emot elever som vill göra prao, och erbjuder sommararbete på kyrkogårdarna till ferieledda ungdomar.

Som kyrka ska vi berätta och visa vad vi står för och stå upp för dessa värden. Vi vill vara en del i engagemanget att skapa en bättre värld att leva i – för alla åldersgrupper.

Präst- och musikerbefattningar enligt KO 57kap 5§ och 34 kap 2§

I församlingen finns fyra prästtjänster, varav en kyrkoherde och tre komministrar.

Komministertjänsterna är i stort allroundtjänster, med såväl gudstjänstansvar som delaktighet i arbetet med barn och unga, även om en tjänst har fokus på konfirmander och unga.

Profilkläder synliggör medarbetarna.

Församlingen har en organist anställd, vilket är i enlighet med domkapitlets beslut. Organisten har ett övergripande ansvar för musikverksamheten samt instrumentvården. Därutöver har församlingen två kantorstjänster där bägge har kantorsexamen. Organisten och kantorerna tjänstgör vid gudstjänster och köreerna fördelas mellan de tre kyrkomusikerna (körmedlemmarna är från tre till nittio år). I dagsläget deltar organisten i konfirmandarbetet.

Verksamheter på andra språk

Hallstahammars kommun är finskt förvaltningsområde och finska språket har en stark ställning, även om yngre generationer allt oftare uppfattar svenskan som förstaspråk. Det har gjorts försök att erbjuda barn- och familjeverksamhet, delvis i gemensam regi med andra församlingar, men underlaget är inte tillräckligt stort. Gudstjänster/mässor och en omfattande församlingsverksamhet bedrivs på finska i församlingen, där också flera medarbetare är finskspråkiga. En tydlig trend är att de rent finskspråkiga kyrkliga handlingarna inte längre är vanliga då många, framför allt de yngre, inte längre behärskar språket tillräckligt väl.

I församlingens regi genomförs språkcafé för flyktingar från Ukraina med hjälp av ideella medarbetare och personal. När ett större antal flyktingar anlänt till kommunen har kyrkans personal funnit

ideella krafter med aktuella språkkunskaper. Vid dessa kaféer möter ofta barnfamiljer upp.

Inför språkcafé för ukrainare i Hallstahammar.

Kyrkliga handlingar kan även ledas på flera andra språk. Med hjälp av teckentolk kan gudstjänst för teckenspråkiga firas vid önskemål.

Kyrkomiljön

I församlingen finns fyra medeltida kyrkor med anor från 12–1300-talen, med omgivande begravningsplatser. Dessa är belägna i de tidigare egna församlingarna Svedvi, Berg, Kolbäck och Säby. Tre av dessa utmärker sig i arkitekturen genom sina bevarade klockhus intill kyrkorna. Endast Kolbäcks kyrka har fast torn. Alla kyrkor har tillgänglighetsanpassats i den utsträckning som det är möjligt för medeltida kyrkor. Församlingens kyrkogårdar har, utöver traditionella begravningsplatser som kist- och urngravar, även minneslundar och askgravplatser. Svedvi kyrkogård har även en asklund. Samtliga kyrkogårdar är i bruk som begravningsplatser. Alla de medeltida kyrkorna är vackert belägna och väl underhållna. De används regelbundet för kyrkliga handlingar och andra gudstjänster, till exempel musikgudstjänster. Kyrkorna har rum för cirka 150–250 personer, vilket gör att gudstjänstrummen ofta upplevs välfyllda, något som är positivt för gudstjänstlivet.

Vid minneslunden på Svedvi kyrkogård.

S:t Lars kyrka i Hallstahammar är den nuvarande huvudkyrkan, och är byggd (invigd) 1955. Här firas söndaglig huvudgudstjänst. I kyrkan har en särskild plats för barn ställts i ordning, där barnen kan ”leka kyrka”. Kyrkan står öppen under dagtid, och närheten till församlingshemmet är en fördel. Utanför kyrkan finns en relativt nyanlagd minnesplats.

I de kyrkor som används regelbundet erbjuds barn en kyrkrättelek, där textilrättor inbjuder till att undersöka kyrkorummet. På predikstolen i S:t Lars kyrka sitter en nalle iförd mässhake i gällande liturgisk färg.

Till kyrkomiljön hör också en nybyggd ceremoni-lokal vid Svedvi kyrkogård, Misteln. Denna är främst tänkt att rymma borgerliga begravningsceremonier, men används vid önskemål också vid kyrkliga begravningsgudstjänster.

Utvecklingsområden

Ideella medarbetare

Hallstahammar-Kolbäcks församling har en stark tradition av ideellt arbete. Detta är dock inget som kan tas för självklart genom tiderna, utan behöver ständigt upprätthållas och stärkas. En tillåtande och generös hållning utan revirtänkande eller rädsla ligger till grund, liksom en syn på varandra som jämlikar med olika gåvor och uppgifter.

I omvärldsbeskrivningen ser vi att många dras med psykisk ohälsa. Att ha en uppgift, att vara behövd, är något som kan stärka upplevelsen av mening och sammanhang.

En plan för uppmuntran och utveckling/utbildning av ideella (lite likt konfirmandassistenter utbildningsstege) behöver arbetas fram och prövas.

Familjer, barn och gudstjänst

Vi tror att gudstjänst är för alla och bär på möten och upplevelser som hjälper människor att tolka sitt liv. Samtidigt ser vi att det är ganska få familjer och barn som söker sig till gudstjänsten. Vi vet också att livet är fullt av aktiviteter, krav och måsten i en barnfamilj, och barnens möjlighet att få delta i gudstjänsten många gånger är avhängigt föräldrarnas val.

Därför behöver vi se hur vi kan underlätta för familjer att bli delaktiga.

Emellanåt kan en barngrupp ha sin aktivitet i kyrkorummet, vilket kan medföra att trösklar sänks, och dopfestens upplevelsevandring och tillåtande rörelse kan öppna förståelsen kring att kyrkan är till för hela livet, och inte ett ”finrum”.

Vi ska fortsätta att arbeta med att inkludera barnen i gudstjänsterna och att bygga broar mellan vardagsgudstjänst och Mässa helt enkelt. De dokument som finns för ordningen i vardagsgudstjänsten och barns uppgifter i gudstjänsten bör vara föränderliga (dynamiska).

Bild: Johannes Frandsen/IKON

Olika barnverksamheter behöver mötas i gudstjänsten för att se att det finns en fortsättning för att vara med allteftersom barnet blir äldre.

Diakonipastoral/kartläggning

Församlingen präglas av en diakonal hållning och en god kännedom om det omgivande samhället.

En diakonipastoral saknas dock, och skulle ge tillfälle att dokumentera utgångspunkten för det diakonala arbetet, och de prioriteringar som behöver göras. Här kan också omvärldskunskap och kontaktnät bli tydliga.

Att formulera den diakonala hållningen i församlingen stärker upplevelsen av att vara del i ett angeläget sammanhang där var och en kan göra skillnad.

Församlingsinstruktionen undertecknas

Datum: 2023-05-30

Thure Andersen
kyrkofullmäktiges ordförande

Cecilia Alsterlund
kyrkoberde